

Hemelvaart

Mc. 16, 15-20

Inleiding

Welkom allemaal, hier op het feest van Hemelvaart. Welkom ook als u thuis met ons meeviert.

Wellicht kent u dat principe wel: een bijzondere gebeurtenis die u vast wilt houden, vast wilt leggen. De meesten van ons zijn nog van een generatie dat juist die bijzondere gebeurtenissen een foto verdienen. “Even blijven staan”, riep de fotograaf dan, en het stond vast. Je kon er naderhand met trots op terugkijken of het laten zien aan mensen in de familie of vriendenkring.

De afgelopen jaren kwam ik bij de jongerengroep geregeld tegen dat ze met hun snelle smarttelefoons van alles en nog wat fotografeerden en doorstuurden aan elkaar. Als we dan een bijeenkomst hadden en er was er iemand niet, vanwege een etentje of zo, dan zagen we de pizza's of builen friet langskomen of als het feestelijk was, de grote taarten met slagroom en steeds natuurlijk met lachende gezichten erbij. Ik heb wel eens gedacht: je zult toch al die foto's moeten bewaren.

Vandaag in het Evangelie, sterker nog, in de eerste lezing uit het boek Handelingen komt zo'n fragment voor waarvan je zegt: dat zouden we toch willen bewaren, dat zouden we toch vast willen houden en dan staan er aan het einde van het boek Handelingen in de lezing van vandaag, twee mannen in het wit gekleed, die tegen de leerlingen zeggen: “wat staan jullie daar toch naar de hemel te staren”, oftewel: wat willen jullie vasthouden? Want gaat het wel om dat vasthouden of moet je juist dat moment los kunnen laten om je weer om te draaien en je werk te gaan doen, je werk in het voetspoor van Christus? Dat is waar het vandaag in de viering van Hemelvaart over mag gaan.

Laten we ons daarop bezinnen.

Preek

Beste mensen, ik zei het in de inleiding al: als we iets te vieren hebben, een bruiloft of een bruiloftsjubileum, dan is het goed om daar dingen van vast te leggen. Als we kijken naar de bijbel, naar de bijbelverhalen van vandaag, dan zie je dat in een tijd dat vastleggen met een foto of een filmpje nog niet lukte, men toch probeert het meest feestelijke tafereel, zou je kunnen zeggen, vast te leggen. Tegen de leerlingen wordt gezegd: wat sta je daar naar de hemel te staren? Eigenlijk gaat het dan over een moment dat niet eens vast te leggen is, ookal hadden ze fotoapparatuur gehad. Hoewel, ik moet zeggen, een kleine veertig jaar geleden toen ik lid was van een jongerengroep en met de tekstgroep daarvan op bezoek was bij een groep mormonen hier in de stad, kreeg ik een diaserie te zien, juist over de Hemelvaart van de Heer met daarin een prachtig tafereel waarop Jezus, half onttrokken door een wolk, afgebeeld. Hen was het dus wel gelukt, zou je kunnen zeggen. Maar laten we dichter bij onze tekst blijven.

De tekst geeft een soort waarschuwing: blijf daar niet staan, hou de dingen niet vast zoals ze hier waren. Een tekst die bij ons meteen herinnering mag oproepen aan andere fragmenten uit de bijbel waar soortgelijk gebeurt. De duidelijkste associatie is misschien wel die van de verheerlijking op de berg. Daar staat Jezus bovenop de berg ineens in glanzend wit kled, stralend van licht en naast hem Elia en Mozes. En de leerlingen willen ook dat fragment vasthouden, fotograferen, zou je mogen zeggen. Zij doen dat door te zeggen: “Heer laat ons hier drie tenten bouwen.” Hun manier om de zaak vast te houden. Maar ook zij worden gemaand. Het gaat niet om dit moment, het gaat om wat je verder nog moet doen.

Maar dat verhaal van de die verheerlijking op de berg roept op zich weer andere verhalen op, waar soortgelijk gebeurt. Mozes werd al genoemd en die kennen we van als hij de berg op gaat, een berg die omsloten wordt door een wolk waaruit God spreekt als hij Mozes de tien

geboden geeft. Ook zo'n moment wat Mozes misschien wel met een selfie vast had willen leggen.

Of die ander, Elia, die daar bovenop de Horeb in een grot zit en als hij zich naar de ingang mag toekeren om God te ontmoeten, dan ontdekt hij dat God niet zit in het donderend geweld van de aardbeving, niet in het vuur, niet in onweer en donder, maar in de stilte van een fluisterende stem, een ademtucht, zou je kunnen zeggen. En ook dat, al had Elia of de omstanders als er die al waren het graag gedaan, was niet vast te leggen. En eigenlijk zijn het met het tafereel van vandaag vier situaties waarin dingen genoemd worden die überhaupt niet te pakken zijn. Het licht van de verheerlijking op de berg, waarin God zich laat zien is voor ons niet te pakken, de wolk rondom de berg van Mozes is voor ons niet te pakken. Het donderende geweld, maar ook de fluisterende ademtucht bij Elia zijn voor ons niet te pakken, niet vast te leggen en vandaag is het opnieuw een wolk waarin God Jezus aan het oog onttrekt en ook die wolk is niet te pakken. God laat zich, bijbels gezien, alleen maar zien, aanschouwen, werken, opmerken, in dingen die niet te pakken zijn. Eén element komt daar volgende week nog bij: het geruis van de wind. Je zou bijna kunnen zeggen, een uitvergroting van wat Elia al meegemaakt heeft en ook die wind straks is niet te pakken. Maar wat dan wel? Waarom worden die leerlingen dan zo gewaarschuwd: sta niet naar de hemel te staren. Zij krijgen eigenlijk de opdracht: neem wat je hier belangrijk van vond mee, neem het mee in je hart, niet als een verhaal, niet als een plaatje, een foto, maar neem het mee als een herinnering die je hart verwarmt, waar je mee vooruit kunt. Een herinnering waar al die goede dingen van Jezus in staan.

Dat wat hij deed in Zijn leven, maar ook de manier waarop Hij gestorven is, de verrijzenis van de eerste dag en dat wat vandaag voor hun ogen gebeurt: die Hemelvaart, al die goede dingen mogen ze meenemen in hun hart en als ze dat meenemen, nemen ze eigenlijk God al mee als ze op weg gaan. Op weg gaan om hun opdracht uit te voeren. Een opdracht die Jezus hen zo vaak voorzegt en voorspeld heeft. Dat ze eropuit moeten om te doen wat Hij heeft gedaan, om te getuigen van Hem, van het rijk Gods in woord en daad. Dat is de taak van de leerlingen, dat lezen we in de eerste lezing: getuigen. Vanaf Jeruzalem tot aan het eind van de wereld. Dat lezen we in het Evangelie: getuigen. Daar vanaf die plek van de Hemelvaart tot aan het eind van de wereld. Voor iedereen is dat getuigenis bedoeld en door iedereen kan in navolging van de apostelen dat getuigenis gedaan worden.

Bij Paulus in de tweede lezing wordt het nog eens speciaal genoemd. Het is een boodschap van liefde, een boodschap van eenheid, een boodschap van vrede waarin God en Jezus zich uit laten drukken. Dat is het rijk Gods wat ze onder de mensen mogen brengen en dat doet ieder met zijn eigen taak. De ene als apostel, de ander als evangelist, als leraar, als herder. Ieder zijn eigen taak en wellicht is een van de mooiste taken die daarbij genoemd wordt een taak die we allen mogen hebben: de taak van profeet. Want wij mogen voorzeggere en voorsprekers zijn van die boodschap van God. Wij allen zoals we hier vandaag aanwezig zijn en op onze manier mogen getuigen van de Hemelvaart van de Heer. Laten we daartoe op weg gaan. Amen.

Henry Vermeulen, diaken